Handläggare
Sara Paulsson
0480-45 03 39

Datum
2020-05-28

Ärendebeteckning
Miljö-2019-3262

Fastighetbeteckning
Förlösa 18:3

Heiding Thomas
Förlösa Gård 221
395 90 Kalmar

ANMÄLAN, utökning av befintlig animalieproduktion

Information
För några veckor sedan fick du ett förslag till beslut från oss. Vi har inte fått in några synpunkter på förslaget från dig och har nu fattat ett beslut. Beslutet kan överklagas, se bifogad information.

Thomas Heiding anmäler enligt miljöbalken utökning av verksamhet med 200-400 djurenheter (punkt 1.20-1 C i bilaga till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, SFS 1998:899) utökning av verksamheten på fastigheten Förlösa 18:3. Sammanfattningsvis övergår man från 234 mjölkkor och 208 kvigor rekryteringsdjur till 281 mjölkkor och 369 rekryteringsdjur.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden förelägger med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken (SFS 1998:808) samt 27 § förordning (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd Thomas Heiding) att bedriva verksamheten enligt följande punkter:

- Om inte annat följer av övriga försiktighetsmått ska verksamheten bedrivas enligt med vad verksamhetsutövaren angett i anmälan och vid andra kontakter som skett i samband med anmälan. Mindre ändringar av anläggningen eller verksamheten ska anmälas till Samhällsbyggnadskontoret.

Gödselhantering samt övriga utsläpp till luft och vatten

- Spridning av stallgödsel eller slam, inom 300 meter från område med detaljplan, får ske vid gynnsamma vind- och väderförhållanden så att närliggande bostäder inte kommer i vindriktningen. Nedmyllning ska ske omedelbart. Stallgödsel eller slam får inte spridas under lördagar, söndagar samt övriga helgdagar och helgdagsaftnar.

- Spridning av stallgödsel eller slam, vid övrig bebyggelse, får ske vid gynnsamma vind- och väderförhållanden så att närliggande bostäder inte kommer i vindriktningen. Stallgödsel eller slam får under lördagar, söndagar samt övriga helgdagar och helgdagsaftnar endast spridas om nedmyllning sker omedelbart.

- Stallgödsel får inte spridas närmare bostadshus än 50 meter utan bostadsinnehavarens medgivande. Stallgödsel som sprids på obevuxen mark ska brukas ned senast inom fyra timmar från spridningen.

- Vid vårsådd ska vårplöjning tillämpas på de jordar som har en lerhalt som understiger 15 %.

- Spridning av flytgödsel (i växande gröda) ska ske med släpslang eller annan, ur miljösynpunkt likvärdig eller bättre, teknik.

- En dränering, kopplad till inspektionsbrunn, ska anläggas runt nya flytgödselbehållare.

- Djupströgödsel (stapelbar till cirka två meters höjd) får läggas i stuka på det fält det ska spridas. Platsen för stukan ska väljas så att yt- eller grundvatten inte riskerar förorenas, eller att närboende drabbas av olägenhet i form av till exempel lukt och flugor. Stukan bör inte ligga i fält mer än någon vecka och får ligga som längst en månad.

- Kvävegödsling till höstsäd med kycklinggödsel/flytgödsel/urin/mineralgödsel med kväve får inte ske under tiden 1 juli – 28 februari.

- På övriga jordar och arealer som inte höstsås ska bearbetning ske sent på hösten eller på våren.

- Markkarta ska upprättas minst vart tionde år, med start år 2020. Redovisning av markkartering år 2020 ska lämnas till samhällsbyggnadskontoret **senast den 31 augusti 2020**. Gödselgivor ska anpassas till aktuellt karteringsresultat.

- Gödslingsplan ska årligen upprättas för växtodlingen. Den bör vara uppgjord av växtodlingsrådgivare. Den ska baseras på aktuell markkarta (högst tio år gammal) och aktuell analys av gödselns innehåll av växtnäring (N, P, K).

- En växtnäringsbalans för hela gårdens drift, som avser kväve, fosfor och kalium, ska upprättas för verksamheten minst en gång vart tredje år.

- En stallbalans ska upprättas varje år för att beräkna gödselns innehåll av fosfor. Alternativt kan gödselns fosforinnehåll analyseras. Flytgödselns kväveinnehåll ska analyseras årligen.

- Spridning av alla slags gödselmedel ska göras så det inte riskerar att hamna i vattenområde (dike, bäck, sjö och dylikt).

- Skyddszoner ska finnas längs vattendrag (räknat från strandlinje vid högvatten) som gränsar mot spridningsarealerna. Zonernas bredd ska anpassas efter risk för ytavrinning från fälten, men får inte vara mindre än sex meter breda. Med vattendrag avses bäck, å, flod, kanal, damm, dike eller motsvarande som är utmärkt på den för området gällande terrängkartan i skala 1:50 000.

- Mindre skyddszoner på minst en meters bredd ska lämnas längs de vattendrag inom spridningsarealerna som inte finns med på den för området gällande terrängkartan i skala 1:50 000.

- Skyddszonerna ska vara ständigt bevuxna med gräs. De ska också vara ogödslade och obesprutade med kemiska bekämpningsmedel.

- Spridning av gödsel får inte ske så att vattentäkt riskerar att förorenas. Spridning närmare enskild vattentäkt än 50 meter får inte ske utan samhällsbyggnadskontorets medgivande.

- Drivningsgångar och rasthagar ska utformas och skötas så att förorening av yt- eller grundvatten inte kan ske. Påfyllning av gödselspridare ska utföras så att risk för vattenförorening inte sker.

- Tvätt- och spolvatten från rengöring av stallar, pressvatten från plansilo och avlopp från mjölkrum ska samlas upp i gödselbehållare eller annan behållare som väl rymmer den uppkomna volymen. Detsamma gäller förorenat vatten från hårdgjorda ytor, spolplattor och dylikt. Utspridning av det förorenade vattnet får ske på åkermark.

- Dagvatten ska avledas så att förorening av yt- och grundvatten inte kan ske.

- Vid nybyggnation eller ombyggnation av personalutrymmen ska rening av avloppsvatten uppfylla de funktionskrav som finns för enskilda avlopp i området. Slam från detta avlopp får inte blandas in i urin/ gödselbehållaren. Om så sker räknas hela gödselmängden som humanslam som inte får spridas på betesmark, vall etc. (Se Miljöhusesynen.) Innan du bygger avloppet ska tillstånd sökas hos samhällsbyggnadsnämnden.

Buller

- Buller från verksamheten får som **riktvärden*** vid bostäder, inte överstiga nedan angivna ekvivalenta ljudnivåer

  50 dB (A) vardagar måndag – fredag kl. 07:00-18:00
  40 dB (A) nattetid kl. 22:00– 07:00
  45 dB(A) övrig tid

  Högsta momentana ljudnivå nattetid får som riktvärde vara 55 dB(A).

Kemiska produkter, avfall och farligt avfall

- Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras så att dessa inte sprids ut i omgivningarna. Förvaring ska ske på kemikalieresistenta, täta underlag utan golvbrunnar eller andra avlopp och vara belägna under tak. Flytande produkter ska förvaras inom invallning. Invallningen ska rymma det inom invallningen förvarade största styckegodsets volym plus 10 % av övriga styckegods volym som förvaras där. Undantag från detta utgör kemisk produkt som används i mindre mängd i direkt anslutning till förbrukningsstället. Saneringsmedel ska finnas tillgängligt och förvaringsplats ska vara försedd med skylt.

- Påfyllningsutrustning får inte ge upphov till spill eller läckage till mark eller ytvatten. Detsamma ska gälla vid påfyllning och tankning.

- Påfyllning och tillredning av kemiska bekämpningsmedel, liksom rengöring av lantbrukssprutа, ska göras på biobädd eller på platta med avrinning till behållare. Påfyllning i fält accepteras om mobil tankvagn med vatten används och påfyllning sker på olika delar av åkermarken. Sprutan ska parkeras på en ur läckagesynpunkt säker plats (platta eller biobädd) då den inte används.

Kontroll

- Du har skyldighet att självständigt kontrollera verksamhetens miljöpåverkan. Egenkontrollprogram ska föras och innehålla dokumenterad ansvarsfördelning, rutiner för kontroll av utrustning, riskbedömning, förteckning över kemiska produkter m.m. I egenkontrollen ingår även uppgifter som t.ex. hur man jobbar för att minska näringsläckage samt uppföljningar och resultat av målen. Programmet ska föras med aktuella uppgifter och revideras efter behov.

- I kontrollprogrammet ska bland annat anges vilka mätmetoder, vilken mätfrekvens och vilka utvärderingsmetoder som används. Denna del ska lämnas in till samhällsbyggnadskontoret **senast den 31 augusti 2020.**

- Åtgärder som har gjorts under året för att minska energianvändningen ska dokumenteras i egenkontrollen.

- En energi- och transportplan för verksamheten i syfte att spara energi samt minska miljöpåverkan. Denna ska lämnas in till samhällsbyggnadskontoret **senast den 31 augusti 2020.** Revidering av planen ska ske varje år eller vid behov. Tillsynsmyndigheten får besluta om eventuella åtgärder utifrån energiplanens slutsatser.

* Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, snarast ska föranleda åtgärder så att överskridandet inte upprepas. Överskridandet ska rapporteras till och åtgärderna genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten och resultatet ska i tillämplig omfattning styrkas genom förnyad mätning.

Med stöd av 26 kap. 26 § miljöbalken beslutar samhällsbyggnadsnämnden att detta beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Samhällsbyggnadsnämnden har i beslut 2008-1802 meddelat försiktighetsmått för mjölkproduktion med 332 djurenheter på fastigheten.

Ärendets handläggning

Företaget lämnade in en anmälan om utökning den 20 december 2019 samt kompletteringar den 11 & 13 mars samt den 5 & 7 maj 2020. Man avser att utöka mjölkproduktionen från nuvarande 234 mjölkkor och 208 rekryteringsdjur till 281 mjölkkor och 369 rekryteringsdjur. Rekryteringsdjuren fördelas på 160 kalvar upp till 6 månader, 58 kvigor/stutar 6-12 månader, 112 kvigor/stutar 12-24 månader samt 39 gödtjurar 6-12 månader.

Förprövning av ny stallbyggnad har lämnats in till Länsstyrelsen. I den nya byggnaden planerar man att hålla rekryteringsdjur, samtidigt upphör djurhållning i några av de gamla stallarna. I befintliga nyare stallbyggnader planerar man att hålla mjölkkor samt rekryteringdjur. Remiss skickades till länsstyrelsen den 12 februari 2020. Synpunkter har inkommit.

Verksamhetsutövarens beskrivning

Mjölkavkastningen ligger på 10 900 kg per ko och år, vilket enligt schablonvärde ger ett årsvärde av 18,5 kg fosfor per ko.

Tillgänglig egen eller arrenderad åkerareal är 333 ha och 60 ha naturbetesmark. Det finns ca 1 m breda, bevuxna skyddszoner längs 80 % av arealen och ca 1-6 m breda, bevuxna skyddszoner längs 20 % av arealen. Det finns dessutom spridningskontrakt för spridningsareal på sammanlagt 25 ha.

Det finns idag befintliga gödselbrunnar på 6 400 m^3. Den sammanlagda mängden flytgödsel kommer att bli omkring 7 778 m^3/år. En gödselplatta för fastgödsel på 200 m^2 finns på Karlshöjd, årligen blir det ungefär 680 m^3 som lagras här. Djupströgödsel lagras i stallet samt på plattan. Stukalagring kan förekomma som mellanlagring, upp till 2 stycken årligen. Ensilering sker i plansilo (1440 m^3) och storbalar (ca 100 st). Eventuellt pressvatten leds till gödselbrunn.

All gödsel lämnas till More Biogas och återtas som biogödsel förutom omkring 1400 m^3 som levereras till andra verksamheter. Lagring sker i befintliga

gödselbrunnar. Stabilt svämtäcke ordnas genom att lite färsk kogödsel pumpas ner i brunnar med biogödsel. Gödseln sprids med släpslang och nedbrukning sker inom högst fyra timmar. Fastgödsel sprids genom bredspridning av entreprenör. More Biogas tar flera analyser av biogödseln innan den levereras, bland annat totalkväve, ammoniumkväve, fosfor, kalium och svavel.

Det finns en invallad dieselcistern på 3 m^3 inom verksamheten och den besiktigades under 2019. Vid tankning står fordon på hårdgjord yta för att eventuellt spill ska upptäckas och kunna tas omhand. Det finns två befintliga kyltankar på 18 respektive 5 m^3.

Lokalisering
Det nya stallet kommer att förläggas i anslutning till befintliga stall, mot öster, längre bort från grannfastigheter.

Buller och lukt
Djur och gödselbehållare kommer att bli i anslutning till nuvarande stallbyggnad, vilket inte kommer att medföra ökat buller. Det som kan låta är foderblandaren som bara används dagtid samt lastmaskinen som dock åtgärdats nyligen.

Transporter
Utökningen bedöms inte medföra någon stor ökning av transporter.

Utsläpp till luft och vatten
Fastigheten ligger utanför detaljplanerat område samt område med samlad bebyggelse. Smådiken och vattendrag finns på flera av de fastigheter som nyttjas. inom verksamheten.

Senaste markkarteringen gjordes 2007 och visar att en del av åkermarken ligger i fosforklasserna 4 och 5. Ny markkartering är planerad till sommaren 2020. Företaget anlitar växtodlingsrådgivare och växtnäringsbalans utförs vart 3:e år. Verksamheten är med i Greppa Näringen och går igenom Arlagårdens material ibland. Det finns ett befintligt egenkontrollprogram som revideras vid behov. Djupströgödsel förvaras i stallet två månader och därefter på gödselplatta vid Karlshöjd. Spridning sker inför höstsådd.

Bekämpningsmedel förvaras invallat i godkänt förråd på fastigheten. Påfyllning sker på platta med avrinning till brunn. Bekämpning utförs i egen regi.

Inkomna yttranden

Länsstyrelsen har anfört följande:

- Försktighetsmått avseende stukalagring bör föreskrivas.
- All flytgödsel behandlas i en biogasanläggning och därför bör sökande redovisa hur täckning sker. Eventuellt behöver det föreskrivas försiktighetsmått om tak på gödselbehållare för att minska ammoniakförlusterna som ökar efter rötning.
- Sökande bör visa hur kravet på lagringskapacitet och spridningsareal kommer att tillgodoses. Beräkning bör utgå från de verkliga förhållandena på gården med endast 20 ha betesmark t.ex.
- Ny markkartering bör ingå i beslutsunderlaget.

Miljö- och hälsoskyddsenhetens bedömning

Behovet av spridningsareal efter utökning av verksamheten är 333 hektar, varav minst 281 hektar måste utgöras av åkermark och högst 53 hektar kan utgöras av naturbete. Endast den del av betesmarken som motsvarar betets andel av nötkreaturens foderstat får räknas in i gårdens totala spridningsareal. Beräkningen ska göras på årsbasis.

Närmast liggande bostäder finns ca 170 meter från tänkt placering.
Företaget har lämnat in ny förprövning hos Länsstyrelsen.

Gödselspridning sker både vår och höst medan djupströgödsel plöjs ner på hösten. Företaget tar emot biogödsel från More Biogas och lagring sker i befintliga gödselbrunnar. För att minska ammoniakavgången ser företaget till att biogödseln täcks med ett stabilt svämtäcke. Detta anses tillräckligt för att minska företagets påverkan på miljön vid lagring av biogödsel. Djupströgödsel förvaras på gödselplatta på Karlshöjd fram tills den sprids under nästkommande vår. För att minska mängden flugor i området kan gödseln lagras på fält lite längre bort.

Markkartering ska göras minst vart tionde år, den som finns för verksamheten är från 2007. Ny markkartering är planerad att utföras i juni 2020. Ytterligare krav till följd av resultat från denna markkartering kan bli aktuellt.

En del av den befintliga åkerarealen ligger enligt den tidigare markkarteringen i de högre fosforklasserna, främst klass 4, men till mindre del även klass 5. På sådana skiften bör man iaktta extra försiktighet med spridning av gödsel. Helst bör man jobba för att sänka fosforklassningen där, det vill säga sprida mindre fosfor än man för bort med grödan. Fosforanalys av gödseln är ett nödvändigt hjälpmedel.

Fånggrödor används inte inom verksamheten. I stället har man insådd i vårvete för att få en bra vall nästkommande år.

En anmälan har lämnats in till Länsstyrelsen om att egen transport av farligt avfall sker.

Vid nybyggnation eller ombyggnation av personalutrymmen ska rening av avloppsvatten uppfylla de funktionskrav som finns för enskilda avlopp i området. Slam från detta avlopp får inte blandas in i urin/gödselbehållaren. Om så sker räknas hela gödselmängden som humanslam som inte får spridas på betesmark, vall etc. (Se Miljöhusesynen.) Innan du bygger avloppet ska tillstånd sökas hos samhällsbyggnadsnämnden.

I vår region ska mjölkkor ha minst tre månaders sammanhängande betesperiod.

När verksamheten är anmälningspliktig är det ett krav enligt lag att man har en fungerande och skriftlig egenkontroll. Detta finns redan eftersom verksamheten sedan tidigare är en C-verksamhet.

Verksamheten ska även utarbeta en energiplan i samråd med tillsynsmyndigheten i syfte att spara energi. Även de åtgärder som har gjorts under året som exempelvis för att minska energianvändningen ska redovisas i egenkontrollen.

Inget förslag på placering av en eventuell epizotigrav har lämnats in.

Sara Paulsson
Miljöinspektör